

ГЕПАТИТ

*у запитаннях
і відповідях*

ЗМІСТ

1. Що таке «гепатит»?.....	3
2. Які симптоми хвороби?	3
3. Як можна інфікуватись гепатитом С?	4
4. Як запобігти інфікуванню вірусом гепатиту С?	5
5. Що робити, якщо під час медичного втручання Вас інфікували гепатитом С?.....	6
6. Хто підлягає обов'язковому обстеженню на наявність гепатиту?.....	9
7. Хто має право на безоплатне лікування від гепатиту С?.....	11
8. Що робити, якщо Вам відмовили в безоплатному наданні лікарських засобів для лікування гепатиту С?.....	13
9. Які проблеми супроводжують лікування гепатиту С?.....	15
10. Які права та обов'язки має особа, хвора на вірусний гепатит?	16
11. Ми допоможемо захистити Ваші права	18
12. Контактна інформація.....	23

Що таке «гепатит»?

Гепатит – це запальне захворювання печінки.

Вірусні (інфекційні) гепатити є однією із найбільш актуальних проблем системи охорони здоров'я усіх країн, поступаючи тільки грипу. При цьому вірусні гепатити значно випереджають грип за кількістю тяжких форм, небажаними наслідками для здоров'я та економічними витратами на лікування.

Залежно від причини виникнення виокремлюють чотири типи гепатиту:

1. Інфекційний (вірусний) гепатит.
2. Токсичний гепатит:
 - алкогольний гепатит;
 - медикаментозний гепатит;
 - при отруєнні хімічними речовинами.
3. Променевий гепатит (компонент променевої хвороби).
4. Гепатит як наслідок аутоімунних захворювань.

За даними експертів ВООЗ, 57% випадків цирозу печінки і 78% випадків первинного раку печінки зумовлені вірусами гепатиту В і С.

Гепатит С – це захворювання печінки, викликане вірусом гепатиту С (HCV). Вірус, проникаючи у клітини печінки, використовує їхні генетичні механізми для створення власних копій, які, своєю чергою, заражають інші клітини.

Вірус гепатиту С дуже швидко змінюється. Це одна з причин того, що організм не може ефективно боротись з вірусом, а дослідники ще не винайшли вакцини проти вірусного гепатиту С.

Які симптоми хвороби?

Загальні симптоми гепатиту:

- слабкість і хронічна втома;
- втрата апетиту;
- тяжкість, дискомфорт чи тупий біль у ділянці печінки;

- зміна кольору сечі на темний;
- поява носових кровотеч, пригнічений психічний стан, роздратування, безсоння та інші ознаки ушкодження нервової системи;
- пожовтіння шкіри, очей та язика.

Для хронічного гепатиту С характерне слабе вираження симптомів і навіть їх відсутність.

Тому його переважно виявляють випадково, при обстеженні з приводу інших захворювань чи диспансеризації, лише тоді, коли його наслідки вже є незворотними.

Один із наслідків хронічного вірусного гепатиту – цироз печінки – може проявлятися розвитком жовтяниці, асцитом (скупченням рідини в черевній порожнині).

Як можна інфікуватись гепатитом С?

Вірус гепатиту С передається через кров. Інфікуватись вірусом можна під час:

- ✓ ін'єкційного споживання наркотиків;
- ✓ медичних втручань, пов'язаних з ін'єкціями, переливанням крові;
- ✓ стоматологічних втручань;
- ✓ пірсингу, татуажу, процедур манікюру, педикюру;
- ✓ статевого акта.

Епідеміологи Центру запобігання і контролю за хворобами* розрізняють три ступені підвищеного ризику інфікування гепатитом С:

1) найвищий ступінь ризику інфікування гепатитом С:

- особи, які споживають ін'єкційні наркотики;
- особи, яким вводили фактори згортання крові до 1987 р.

* Centres for Disease Control and Prevention // <http://www.cdc.gov>

2) проміжний, підвищений ризик інфікування гепатитом С мають:

- пацієнти, що знаходяться на гемодіалізі (апарат «штучна нирка»);
- особи, яким були пересажені органи (здійснювалась трансплантація) або яким переливали кров до 1992 р.;
- усі, кому була перелита кров від донора, інфікованого гепатитом С;
- особи із невстановленими захворюваннями (проблемами) печінки;
- діти, народжені від матерів, хворих на гепатит С.

3) знижений ризик зараження гепатитом С:

- медичні працівники і працівники санітарно-епідеміологічних служб;
- особи, сексуальне життя яких неупорядковане;
- особи, які мають статеві відносини з одним інфікованим партнером.

Інфікуватись гепатитом може кожна людина, яка хоча б раз відвідувала стоматолога, робила манікюр, педикюр, пірсінг чи татуаж, а також зазнавала медичних втручань, пов'язаних з ін'єкціями та переливанням крові.

Як запобігти інфікуванню вірусом гепатиту С?

Навіть якщо Ви не належите до жодної із перелічених груп ризику, щоб уникнути інфікування гепатитом С:

- **не використовуйте** ін'єкційні наркотики, не застосовуйте для ін'єкцій використані голки та шприци;
- **не користуйтеся** чужими та не давайте користуватися власними станками для гоління, зубними щітками та іншими предметами, на яких може бути кров;
- **не користуйтеся** для здійснення манікюру, педикюру, пірсингу чи татуювання послугами закладу, якщо Ви не впевнені, що в ньому дотримуються санітарних норм і правил; перш ніж робити такі процедури, переконайтесь, що майстер використовує стерильні інструменти, одноразові стерильні рукавички та стерильні голки;
- **користуйтеся** презервативом при статевих зносинах.

Що робити, якщо під час медичного втручання Вас інфікували гепатитом С?

ПО-ПЕРШЕ, Вам необхідно довести, що інфікування відбулося саме під час медичного втручання у конкретному закладі охорони здоров'я. Отож:

1. *Підтверджуєте* відсутність хвороби до моменту звернення у цей медичний заклад (для прикладу, за допомогою медичної картки амбулаторного/стаціонарного хворого, в якій зазначені усі проведені медичні процедури та результати аналізів, що засвідчують відсутність гепатиту С), та наявність захворювання після конкретного медичного втручання (за допомогою результатів аналізів на наявність гепатиту С після появи симптомів).

2. *Доводите* неможливість інфікування іншими способами, для прикладу, обґрунтовуєте свою позицію такими документами:

- медичною довідкою про відсутність гепатиту С у статевого партнера;
- довідкою про відсутність на обліку в наркологічному диспансері.

3. *Підтверджуєте* свою позицію щодо інфікування саме в цьому закладі охорони здоров'я, зокрема за допомогою акта санітарно-епідеміологічної служби про порушення санітарних норм і правил.

ПО-ДРУГЕ, Вам слід звернутися за захистом свого права на охорону здоров'я, зокрема на якісну медичну допомогу:

✓ *до вищестоящого органу* (управління охорони здоров'я міської, обласної державної адміністрації; Міністерства охорони здоров'я АР Крим; Міністерства охорони здоров'я України), написавши скаргу з про-

ханням здійснити службову перевірку якості надання Вам медичної допомоги в закладі охорони здоров'я.

Скарга розглядається і вирішується у термін не більше одного місяця від дня її надходження, а та скарга, яка не потребує додаткового вивчення, – невідкладно, але не пізніше 15 днів від дня її отримання.

Якщо в місячний термін вирішити порушенні у скарзі питання неможливо, керівник відповідного органу, підприємства, установи, організації або його заступник встановлюють необхідний термін для її розгляду, про що повідомляють особі, яка подала скаргу.

При цьому загальний термін вирішення питань, порушених у скарзі, не може перевищувати 45 днів.

✓ до міліції, написавши заяву з проханням порушити кримінальну справу за фактом зараження вірусним гепатитом С у закладі охорони здоров'я.

Зразок заяви в органи внутрішніх справ

Начальнику РВ ГУМВС України
у м. _____

звання, прізвище, ім'я, по батькові посадової особи

Ваше прізвище, ім'я, по батькові в родовому відмінку

Ваша адреса

Заява

_____ (дата) я перебував на лікуванні в _____ (назва закладу охорони здоров'я) з приводу _____ (скарги на здоров'я, лікування певного захворювання, здійснення операції тощо), моїм лікуючим лікарем був _____ (прізвище, ім'я, по батькові лікуючого лікаря).

Через три тижні після виписки із закладу охорони здоров'я я був госпіталізований до інфекційної лікарні, де мені було діагностовано гепатит С. Оскільки під час лікування в _____ (назва закладу охорони здоров'я) проводились оперативне втручання, введення препаратів ін'єкційно, вважаю, що зараження відбулось саме в цьому закладі охорони здоров'я. Жодних інших втручань парантерального характеру не було.

У зв'язку з вищенаведеним та керуючись ст. 49 Конституції України, ст. 283 ЦК України, ст. 6 Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я», ст. 94, 97 КПК України,

прошу:

1. Розглянути цю заяву в передбачений законодавством строк.
2. Здійснити перевірку факту неналежного надання медичної допомоги працівниками _____ (заклад охорони здоров'я), внаслідок чого я був заражений вірусом гепатиту С.
3. Порушити кримінальну справу за фактом зараження гепатитом С у _____ (заклад охорони здоров'я).
4. Про результати розгляду заяви та вжиті заходи повідомити заявника за адресою, яка вказана в заяві.

Додатки:

1. Копія епікризу з медичної картки стаціонарного хворого № XXXX.
2. Копія медичної картки стаціонарного хворого № XXXX (із закладу охорони здоров'я, де особа лікувалась у зв'язку із захворюванням на гепатит С).

дата

підпис

Протягом 3 днів з моменту отримання заяви має бути вирішено питання про порушення кримінальної справи або про відмову в її порушенні.

*Якщо ж необхідно відібрати пояснення від окремих громадян чи посадових осіб, витребувати певні документи, то вирішення питання про порушення кримінальної справи чи відмову в її порушенні відбувається **протягом 10 днів** з моменту отримання заяви про злочин.*

✓ до суду, написавши або:

1) цивільний позов у кримінальній справі (у разі, якщо кримінальну справу було порушено та передано до суду для вирішення питання про притягнення до відповідальності медичного працівника, що обвинувачується у зараженні Вас гепатитом С);

2) позовну заяву в порядку цивільного судочинства із проханням зобов'язати заклад охорони здоров'я відшкодувати моральну та матеріальну шкоду, заподіяну внаслідок інфікування гепатитом С у закладі охорони здоров'я (якщо кримінальну справу проти медичного працівника порушено не було).

Позовна заява повинна містити:

- найменування суду, до якого подається заява (позовна заява може подаватися до суду за місцем Вашого проживання чи перебування або до суду за місцем заподіяння шкоди, тобто місцезнаходженням закладу охорони здоров'я);
- Ваше ім'я, прізвище, по батькові, місце проживання чи місцезнаходження, поштовий індекс, номер засобів зв'язку;
- найменування відповідача (закладу охорони здоров'я), його місцезнаходження, поштовий індекс, номери засобів зв'язку, якщо такі відомі;
- ім'я, прізвище та по батькові третьої особи – лікаря, що надавав Вам медичну допомогу;
- зміст позовних вимог (про відшкодування матеріальної та моральної шкоди; заподіяної неналежним наданням медичної допомоги);
- ціну позову (моральна шкода – _____ грн; матеріальна шкода – _____ грн);
- виклад обставин, якими Ви обґрунтовуєте свої вимоги;
- зазначення доказів, що підтверджують кожну обставину, наявність підстав для звільнення від доказування;
- перелік документів, що додаються до заяви.

Позовна заява повинна бути підписана та повинна містити дату її подання.

За подання позовної заяви про відшкодування шкоди, заподіяної ушкодженням здоров'я, Ви не сплачуєте судового збору.

Також Ви не зобов'язані додавати до позовної заяви копії всіх документів для відповідача та третіх осіб.

Хто підлягає обов'язковому обстеженню на наявність гепатиту?

1. Донори крові

У лабораторіях закладів переливання крові донорська кров обов'язково обстежується на наявність гепатиту В та гепатиту С¹.

¹ Порядок медичного обстеження донорів крові та (або) її компонентів: Наказ МОЗ України від 01.08.2005 р. № 385.

За даними Міністерства охорони здоров'я України, гепатити В і С виявляють у чотирьох зі ста донорів.

2. Призовники

Перед медичним оглядом усім призовникам проводиться аналіз крові на наявність гепатиту В та гепатиту С¹.

3. ВІЛ-інфіковані особи

Обов'язковими лабораторними тестами при первинному медичному огляді ВІЛ-інфікованих і взятті їх на диспансерний огляд є серологічне дослідження крові на вірусні гепатити В і С².

4. Пацієнтки, яким надається акушерська – допологова допомога

Дослідження крові на анти-HCV входить до обсягу діагностичних обстежень для планової госпіталізації пацієнток до закладу охорони здоров'я, що надає спеціалізовану (вторинну) медичну допомогу³.

5. Жінки та чоловіки, які лікуються за допомогою методик допоміжних репродуктивних технологій

Аналізи крові на гепатити В і С є обов'язковими елементами обстеження жінок і чоловіків, які беруть участь у лікувальних програмах допоміжних репродуктивних технологій⁴.

Те, що Ви не належите до жодної з перелічених категорій осіб, не перешкоджає Вам прийти та перевіритись на наявність гепатиту добровільно.

¹ Про затвердження положення про військово-лікарську експертизу в Збройних Силах України»: Наказ Міністра оборони України від 14.08.2008 р. № 402.

² Методичні рекомендації щодо лабораторного моніторингу за ВІЛ-інфекцією та антиретровірусною терапією: Наказ МОЗ України «Про удосконалення лікування хворих на ВІЛ-інфекцію та СНІД» від 12.12.2003 р. № 580.

³ Методичні рекомендації щодо організації надання амбулаторної акушерсько-гінекологічної допомоги: Наказ МОЗ України від 15.07.2011 р. № 417.

⁴ Інструкція про порядок застосування допоміжних репродуктивних технологій: Наказ МОЗ України від 23.12.2008 р. № 771.

Хто має право на безоплатне лікування від гепатиту С?

Право на безоплатну медичну допомогу передбачене Конституцією України, в якій зазначено: «У державних і комунальних закладах охорони здоров'я медична допомога надається безоплатно».

Також право на безоплатне лікування хворих на інфекційні хвороби, в тому числі на вірусний гепатит С, у державних і комунальних закладах охорони здоров'я та державних наукових установах передбачене Законом України «Про захист населення від інфекційних хвороб».

Однак, враховуючи вартість лікування гепатиту С, а також значну кількість хворих в Україні, **держава на сьогодні не може забезпечити пацієнтам права на безоплатне лікування цього захворювання.**

! *Передбачено категорії осіб, яким, у разі амбулаторного лікування, лікарські засоби, в тому числі для лікування гепатиту С, за рецептами лікарів відпускаються безоплатно чи на пільгових умовах.*

Перелік осіб, яким у разі амбулаторного лікування лікарські засоби за рецептами лікарів відпускаються безплатно¹:

- ✓ особи, яким передбачено безоплатний відпуск лікарських засобів згідно із Законом України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»²;
- ✓ особи, які мають особливі трудові заслуги перед Батьківщиною відповідно до Закону України «Про основні засади соціального захисту ветеранів праці та інших громадян похилого віку в Україні»;

¹ Відповідно до Додатка 1 до Постанови Кабінету Міністрів України «Про впорядкування безоплатного та пільгового відпуску лікарських засобів за рецептами лікарів у разі амбулаторного лікування окремих груп населення та за певними категоріями захворювань» від 17.08.1998 р. №1303.

² Згідно з цим Законом, **право на безоплатне отримання лікарських засобів мають учасники бойових дій; учасники війни; інваліди війни та прирівняні до них особи; особи, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною; інші особи, на яких поширюється чинність цього Закону (визначені у ст. 10 Закону).**

- ✓ особи, яким передбачено безоплатний відпуск лікарських засобів згідно із Законом України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи»¹;
- ✓ пенсіонери з числа колгоспників, робітників, службовців, які одержують пенсію за віком, по інвалідності та у разі втрати годувальника в мінімальних розмірах (за винятком осіб, які одержують пенсію на дітей у разі втрати годувальника);
- ✓ діти віком до трьох років;
- ✓ діти-інваліди віком до 16 років;
- ✓ діти віком до 18 років, які перенесли у 1988 році хімічну інтоксикаційну алопецію у м.Чернівцях;
- ✓ дівчата-підлітки і жінки з протипоказаннями вагітності, а також жінки, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, забезпечуються безоплатно засобами контрацепції відповідно до Національної програми планування сім'ї, затверджені Постановою Кабінету Міністрів України від 13 вересня 1995 р. № 736.

Перелік осіб, при амбулаторному лікуванні яких лікарські засоби за рецептами лікарів відпускаються з оплатою 50 відсотків їх вартості:

- ✓ інваліди I і II груп внаслідок трудового каліцтва, професійного або загального захворювання;
- ✓ інваліди з дитинства I і II груп;
- ✓ діти віком від трьох до шести років;
- ✓ особи, реабілітовані відповідно до Закону України «Про реабілітацію жертв політичних репресій на Україні», які стали інвалідами внаслідок репресії або є пенсіонерами;
- ✓ особи, нагороджені знаком «Почесний донор України» та «Почесний донор СРСР» відповідно до Закону України «Про донорство крові та її компонентів».

Право на безоплатний відпуск лікарських засобів або відпуск лікарських засобів на пільгових умовах для зазначених категорій осіб здійснюється за таких умов:

¹ Згідно з цим Законом, право на безоплатне отримання лікарських засобів мають особи, які належать до 1, 2, 3 та 4 категорії постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи; потерпілі діти, визначені в п.1-6 ст. 27 Закону, та їхні батьки; потерпілі діти, визначені в п.7 ст. 27 Закону; потерпілі діти, зазначені у ст. 27 Закону, яким встановлено інвалідність, пов'язану з Чорнобильською катастрофою.

1) безоплатний відпуск лікарських засобів провадиться лише **в разі амбулаторного лікування** основного захворювання, за яким хворим надано пільги;

2) відпуск здійснюється аптеками **за рецептами**, виписаними лікарями лікувально-профілактичних закладів за місцем проживання осіб;

3) особи, які обслуговуються у відомчих лікувально-профілактичних закладах, отримують ліки на безоплатній чи пільговій основі в аптеках, закріплених за цими закладами;

4) безоплатний відпуск лікарських засобів дітям-інвалідам віком до 16 років проводиться за рецептом лікарів незалежно від місця проживання цих дітей, але в межах області, Автономної Республіки Крим, м. Києва та Севастополя;

5) **особи, які живуть з ВІЛ/СНІД, незалежно від основного захворювання, мають право на безоплатне отримання лікарських засобів за наявності будь-яких інших захворювань;**

6) **безоплатно і на пільгових умовах відпускаються лікарські засоби, зазначені в переліку** лікарських засобів вітчизняного та іноземного виробництва, затвердженому Постановою Кабінету Міністрів України від 05.09.96 р. № 1071 (*цей перелік включає інтерферони (п. 264), однак не передбачає пегільованого інтерферону та рибавіріну*);

7) безоплатно лікарські засоби відпускають аптеки, з якими державою в особі уповноважених органів чи органом місцевого самоврядування укладено договори про відпуск лікарських засобів зазначеним категоріям осіб на безоплатній чи пільговій основі.

Що робити, якщо Вам відмовили в безоплатному наданні лікарських засобів для лікування гепатиту С?

Якщо Ви належите до перелічених вище категорій осіб, які мають право на безоплатне чи на пільгових умовах отримання лікарських засобів, однак від Вас вимагають оплати, слід:

Крок 1:

✓ звернутись із заявою до завідувача аптеки, з якою державою в особі уповноважених органів чи органом місцевого самоврядування укладено договір про відпуск лікарських засобів на безоплатній та пільговій умовах переліченим категоріям осіб, із проханням дати письмову відповідь з обґрунтуванням причин незабезпечення ліками безоплатно чи на пільгових умовах.

Крок 2:

✓ **звернутись із скаргою до управління охорони здоров'я обласної державної адміністрації з проханням надати обґрунтоване пояснення з приводу невиконання зобов'язань щодо видачі ліків на пільгових умовах чи безоплатно аптекою, з якою державою чи органом місцевого самоврядування укладено договір про відпуск лікарських засобів на безоплатній та пільговій умовах переліченим категоріям осіб, а також вжити негайних заходів для відновлення порушеного права.**

 До скарги додаєте копію відповіді завідувача аптеки та копію документа, що підтверджує Ваше право на безоплатне чи на пільгових умовах отримання ліків (посвідчення інваліда, учасника бойових дій, свідоцтво про народження тощо), а також копію рецепта лікаря.

Якщо зазначені звернення не допомогли Вам реалізувати своє право на безоплатне чи на пільгових умовах отримання лікарських засобів, Ви:

Крок 3:

✓ **звертаєтесь із скаргою до Міністерства охорони здоров'я України з проханням надати обґрунтоване пояснення з приводу невиконання зобов'язань щодо видачі ліків на пільгових умовах чи безоплатно аптекою, що з якою державою в особі уповноважених органів чи органом місцевого самоврядування укладено договір про відпуск лікарських засобів безоплатно чи на пільгових умовах переліченим категоріям осіб, а також вжити негайних заходів для відновлення порушеного права та застосувати, в разі необхідності, засоби впливу до осіб, винних у порушенні права на безоплатне отримання ліків чи отримання ліків на пільгових умовах.**

 До скарги додаєте копії всіх зазначених вище документів, а також копію відповіді управління охорони здоров'я.

! Дані про поштові адреси та місцезнаходження Міністерства охорони здоров'я України та управлінь охорони здоров'я міських, обласних державних адміністрацій відображені в рубриці «Контактна інформація».

Якщо й після цього Вам не вдалося отримати ліки безоплатно чи на пільгових умовах, Ви:

Крок 4:

✓ *звертаєтесь із позовною заявою до суду з проханням зобов'язати аптеку, з якою державою в особі уповноважених органів чи органом місцевого самоврядування укладено договір про відпуск лікарських засобів безоплатно чи на пільгових умовах визначеним категоріям осіб, забезпечити безоплатну чи на пільгових умовах видачу ліків, відшкодувати матеріальну та моральну шкоду за порушення Вашого права.*

! *Ви можете відразу звертатись до суду без звернення до вищестоящого органу!*

Які проблеми супроводжують лікування гепатиту С?

! *Найбільша проблема при лікуванні гепатиту С в Україні – це вартість ліків і незабезпечення державою безоплатного лікування у державних та комунальних закладах охорони здоров'я.*

Основою лікування хворих на вірусний гепатит С є етіотропна протівірусна терапія: комбінована терапія інтерфероном у поєднанні з рибавирином.

Комбіноване протівірусне лікування, як правило, триває 12 місяців при інфікуванні вірусним гепатитом з генотипом 1 та 6 місяців – при інфікуванні вірусним гепатитом з генотипом 2 або 3. Хворих на вірусний гепатит С лікують в амбулаторних умовах¹.

¹ Відповідно до Клінічного протоколу надання медичної допомоги хворим на хронічні гепатити, затвердженого Наказом Міністерства охорони здоров'я України від 13.06.2005 р. № 271.

За підрахунками дослідників, при лікуванні вірусних гепатитів С з генотипом 1 хворому на курс лікування необхідно 132 720 або 139 056 грн, а для лікування вірусних гепатитів з генотипом 2 або 3 – 66 360 або 69 528 грн¹.

Більшість хворих на гепатит С просто не в змозі оплатити повний курс інтерферонотерапії, який коштує приблизно 16 тис. дол. При цьому повний річний курс лікування найефективнішими препаратами не дає гарантії на одужання.

Які права та обов'язки має особа, хвора на вірусний гепатит?

Права²

1. Право на безоплатне лікування у державних і комунальних закладах охорони здоров'я та державних наукових установах.

Право на безоплатне лікування, медичні огляди та обстеження осіб, хворих на інфекційні хвороби, в тому числі на вірусні гепатити, у державних і комунальних закладах охорони здоров'я та державних наукових установах, передбачене ч.3 ст. 8 та п.1 ч.1 ст. 19 Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб», *на сьогодні носить декларативний характер, оскільки держава не виконує зобов'язань щодо забезпечення безоплатного лікування в державних і комунальних закладах охорони здоров'я.*

Певний поступ щодо забезпечення права громадян на безоплатне лікування від вірусних гепатитів став помітним з прийняттям Кабінетом Міністрів України 09.03.2011 р. *Концепції Державної цільової соціальної програми профілактики, діагностики та лікування вірусних гепатитів на період до 2016 року, якою передбачені забезпечення хворих на вірусні гепатити лікувальними засобами відповідно до розроблених протоколів, а також обстеження населення на вірусні гепатити В і С та лікування хворих на зазначені захворюю-*

¹ Гепатит С в Україні: невизнана епідемія. Правовий, медичний та соціальний аналіз / Л. Мороз, А. Боброва та ін. – К.: Долкар, 2009. – 80 с. Підрахунки станом на 2009 р.

² Викристалізовані на підставі Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб».

вання з розробленням і впровадженням у практику відповідних протоколів. Після розробки програми у бюджеті повинні бути виділені кошти на профілактику, діагностику і лікування хворих на вірусні гепатити.

2. *Право на отримання достовірної інформації про результати медичного огляду, обстеження та лікування, а також на отримання рекомендацій щодо запобігання поширенню інфекційних хвороб.*

3. *Право звернення до суду з позовами про відшкодування шкоди, заподіяної їх здоров'ю та (або) майну внаслідок порушення законодавства про захист населення від інфекційних хвороб.*

4. *Право на виплату допомоги у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності на період відсторонення від роботи.*

5. *Право на достовірну і своєчасну інформацію про стан свого здоров'я, здоров'я населення, а також про наявні та можливі фактори ризику для здоров'я та їх ступінь.*

6. *Право на безоплатні медичні огляди та обстеження осіб, хворих на інфекційні хвороби, в державних і комунальних закладах охорони здоров'я.*

Крім спеціальних можливостей, особа, хвора на гепатит С, має й загальні права пацієнта¹:

- на охорону здоров'я;
- на медичну допомогу;
- на свободу вибору в сфері охорони здоров'я;
- на згоду на медичне втручання;
- на відмову від медичного втручання;
- на медичну інформацію;
- на медичну таємницю;
- на чуйне ставлення, на дії і помисли, що ґрунтуються на принципах загальнолюдської моралі, з боку медичних і фармацевтичних працівників;
- на допуск інших медичних працівників, членів сім'ї, опікуна, піклувальника, нотаріуса та адвоката, священнослужителя для відправлення богослужіння та релігійного обряду;

¹ Викристалізовані на підставі Цивільного кодексу України, Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» та Клятви лікаря, затвердженої Указом Президента України.

- на повну інформованість і добровільну згоду на медико-біологічний експеримент;
- на незалежну медичну експертизу;
- на відшкодування заподіяної здоров'ю шкоди;
- на правовий захист від будь-яких незаконних форм дискримінації, пов'язаних із станом здоров'я;
- на оскарження неправомірних рішень і дій працівників, закладів та органів охорони здоров'я.

Обов'язки¹

1. *Обов'язок вживати рекомендованих медичними працівниками заходів для запобігання поширенню інфекційних хвороб.*
2. *Обов'язок виконувати вимоги та рекомендації медичних працівників щодо порядку та умов лікування, дотримуватися режиму роботи закладів охорони здоров'я та наукових установ, у яких вони лікуються.*
3. *Обов'язок проходити у встановлені строки необхідні медичні огляди та обстеження.*

Ми допоможемо захистити Ваші права

Організації, в яких можна отримати консультації:

№ з/п	Назва організації	Контакти
1.	Всеукраїнська громадська організація «Зупинимо гепатит»	01001, м. Київ, вул. Богомольця, 4 т/ф: (044) 256 2540 (044) 256 2539 Веб-сайт: www.hvstop.org

¹ Викристалізовані на підставі Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб».

№ з/п	Назва організації	Контакти
2.	Сумська обласна молодіжна громадська організація «Клуб Шанс»	40024, м. Суми, вул. Прокоф'єва, 25а/132 т/ф: (050) 407 69 85; (0542) 36 93 74 Ел. пошта: sumy-shans@yandex.ru
3.	Громадська організація «Гей-Альянс»	м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 62Б Ел. пошта: achernyshev@ga.net.ua
4.	Молодіжна громадська організація «Творче молодіжне об'єднання «Нівроку»»	46024, м. Тернопіль, пр. Злуки, 45 т/ф: 38 0352 420172 Ел. пошта: o.dombrovskyy@gmail.com
5.	Громадська організація «Центр ресоціалізації хімічно uzалежених «Незалежність»	м. Київ, вул. Некрасова, 26/16 тел.: 0432 50 21 12 Ел. пошта: tsinelnyk@yahoo.com
6.	Харківський міський благодійний фонд «Благо»	м. Харків, пр. Московський, буд. 259, 2-й пов. т/ф: (057) 7167238 Веб-сайт :www.bfblago.inf.ua Ел. пошта: bfblago@ya.ru
7.	Благодійний фонд «Центр ресоціалізації наркозалежної молоді «Твоя Перемога»»	м. Сімферополь, вул. 60 років Жовтня, 24, кв. 127 тел.: (095) 4723643
8.	Чернівецький міський благодійний фонд «Життя заради життя»	58000, м. Чернівці, вул. Старобільська, 3 Ел. пошта: vse2020@gmail.com

№ з/п	Назва організації	Контакти
9.	Благодійна асоціація «Світло надії»	36007, м. Полтава, вул. Артема, 28-А тел.: (0532) 50-85-99, +38 (0532) 60-60-81 Ел. пошта: office@lightofhope.com.ua
10.	Громадська організація «Долкар»	Веб-сайт: http://hepatit.org.ua/missiya/
11.	Міжнародний альянс з ВІЛ/СНІД в Україні	03680, Київ, вул. Димитрова, 5, корпус 10А, 9-й поверх тел.: (044) 490-5485, 490-5486, 490-5487, 490-5488 факс: (+380 44) 490-5489 Веб-сайт: http://www.aidsalliance.org.ua Ел. пошта: office@aidsalliance.org.ua
12.	Міжнародний благодійний фонд «Українська фундація громадського здоров'я» HealthRight International (Право на здоров'я) в Україні Проект «Координація послуг для дітей вулиці та вуличної молоді в м. Донецьку» Соціальні центри для дітей та молоді БФ «Карітас Донецьк» Центр для дівчаток та молодих жінок «Право на здоров'я»	01001, м. Київ, вул. Станіславського, 3, кв. 7 т/ф: (044) 278 2358 83087, м. Донецьк, вул. Фоміна, 1 т/ф: (062) 203 84 36 83023 м. Донецьк, вул. Чернігівська, 6-а 03057, м. Київ, вул. Довженка, 2, кім.11 тел.: (044) 223 7165 Ел. пошта: Olha.Martynyuk@healthright.org Ел. пошта: halyna.skipalska@healthright.org

№ з/п	Назва організації	Контакти
13.	Всеукраїнська громадська організація «Конгрес з безпеки медицини»	02098, м. Київ вул. Шумського, 1А т/ф: (044) 220-14-29 Ел. пошта: moskovkom@mail.ru Веб-сайт: http://www.vkbn.org.ua/
14.	Херсонський обласний благодійний фонд «Мангуст»	м. Херсон, Суворівський р-н, вул. 49-ї Гвардійської дивізії, буд. 3, кв. 83 тел.: (0552) 27-90-42, 27-01-64 (0552) 27-90-88, 27-31-83 Веб-сайт: http://www.fond-mangust.org/
15.	Українська Гельсінська спілка з прав людини	04071, м. Київ, вул. Олегівська, 36, кімната 309 (3-й поверх) т/ф: (044) 417-41-18 Веб-сайт: http://helsinki.org.ua
16.	Всеукраїнська асоціація захисту прав пацієнтів «Здоров'я нації»	04114, Київ, вул. Вишгородська, 36-б тел.: (044) 332 21 87 Ел. пошта: info@pacient.com.ua Веб-сайт: www.pacient.com.ua

№ з/п	Назва організації	Контакти
17.	Всеукраїнська рада захисту прав та безпеки пацієнтів	01001, м. Київ, вул. Софіївська, 17, оф. 2 тел.: (044) 587-99-61 Ел. пошта: info@medpravo.org, Rada_medsafty@ukr.net Медико-юридична служба: skorina@medpravo.org.ua Веб-сайт: http://www.medpravo.org.ua
18.	Херсонський обласний Фонд милосердя та здоров'я	325000, м. Херсон, вул. Фрунзе, 2, к. 24 тел.: (0557) 24-60-03 факс(0557)22-91-22 Ел. пошта: fms@tlc.kherson.ua
19.	Громадська організація «Нікопольський центр духовної та соціально-психологічної реабілітації «Відкриті двері»	53200, Дніпропетровська обл., м. Нікополь, вул. В. Усова, 34/37 тел.: (05662) 4 29 72
20.	Інформаційний ресурс «FAQ гепатит»	http://faqhepatitis.blogspot.com/
21.	Інформаційний ресурс для пацієнтів, медичних та фармацевтичних працівників «Права людини в сфері охорони здоров'я»	http://healthrights.org.ua/

Контактна інформація

Назва органу	Контактна інформація
Міністерство охорони здоров'я України	01601, м. Київ, вул. Грушевського, 7 тел.: 25 3-61-94 факс: 253-40-17 Веб-сайт: www.moz.gov.ua Ел.пошта: moz@moz.gov.ua
Міністерство охорони здоров'я АР Крим	95026, АР Крим, м. Сімферополь, вул. Семашка, 8 тел.: (0652) 27-40-00 факс: (0652) 27-40-00 Веб-сайт: mz-ark.gov.ua
Управління охорони здоров'я та курортів Вінницької обласної державної адміністрації	21100, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 7 тел.: (0432) 66-12-11 факс: (0432) 66-12-11 Веб-сайт: www.content.net.ua/vinobluztak Ел.пошта: vinuoz@ukrpost.ua
Управління охорони здоров'я Волинської обласної державної адміністрації	43000, м. Луцьк, вул. Суворова, 5 тел.: (03322) 4-15-81 факс: (03322) 4-35-59 Веб-сайт: www.voladm.gov.ua
Головне управління охорони здоров'я Дніпропетровської обласної державної адміністрації	49004, м. Дніпропетровськ, пр-т Кірова, 2 тел.: (056) 742-87-62 факс: (056) 742-89-50, (0562) 42-88-42 (канцелярія) Веб-сайт: www.guoz.dp.ua Ел. пошта: guoz@adm.dp.ua

Назва органу	Контактна інформація
Головне управління охорони здоров'я Донецької обласної державної адміністрації	83105, м. Донецьк, бул. Пушкіна, 34 тел.: (062(2)) 334-25-13 факс: (062(2)) 34-24-13 Веб-сайт: www.cmsi.donetsk.ua Ел.пошта: zdrav@donoda.gov.ua
Управління охорони здоров'я Житомирської обласної державної адміністрації	10014, м. Житомир, вул. Мала Бердичівська, 25 тел.: (0412)47-39-14 факс: (0412)47-44-22 Веб-сайт: ztuoz.com.ua Ел.пошта: eskulap_zt@ukrpost.ua
Управління охорони здоров'я Закарпатської обласної державної адміністрації	88008, м. Ужгород, пл. Народна, 4 тел.: (0312(2))3-25-62 Веб-сайт: www.uoz.org.ua Ел.пошта: uoz@uoz.org.ua
Управління охорони здоров'я Запорізької обласної державної адміністрації	69107, м. Запоріжжя, Орджонікідзовський р-н, пр-т Леніна, 164 тел.: (061(2))224-63-83 факс: 39-03-36 Веб-сайт: www.zoda.gov.ua/ Ел.пошта: uprzdrav@zp.ukrtel.net
Головне управління охорони здоров'я Івано-Франківської обласної державної адміністрації	76004, м. Івано-Франківськ, вул. Грушевського, 21 тел.: (0342) 55-20-14 факс: (0342) 55-19-01 Веб-сайт: www.uozoda.if.net.ua Ел.пошта: UOZ@ukrpost.ua
Головне управління охорони здоров'я Київської обласної державної адміністрації	04053, м. Київ, Шевченківський р-н, вул. Артема, 45 тел.: (044)484-17-70 факс: (044)484-17-57 Веб-сайт: www.kyiv.obl.gov.ua

Назва органу	Контактна інформація
Управління охорони здоров'я Кіровоградської обласної державної адміністрації	25022, м. Кіровоград, Ленинський р-н, вул. Дзержинського, 74/42 тел.: (0522) 24-04-71 факс: 24-13-69 Ел.пошта: health@health.kr.ua
Головне управління охорони здоров'я Луганської обласної державної адміністрації	91000, м. Луганськ, пл. Ветеранів Вітчизняної війни, 3-а тел.: (0642) 58-59-45 факс: (0642) 53-80-67 Веб-сайт: http://loga.gov.ua/ Ел.пошта: medic@loga.gov.ua
Головне управління охорони здоров'я Львівської обласної державної адміністрації	79005, м. Львів, вул. М. Конопницької, 3 тел.: (032) 276-45-92 факс: (032)275-60-37 Веб-сайт: www.guoz.lviv.ua Ел.пошта: lcoz@mail.lviv.ua
Управління охорони здоров'я Миколаївської обласної державної адміністрації	54030, м. Миколаїв, вул. Спаська, 18 тел.: (0512) 37-89-19 факс: 37-93-41 Веб-сайт: www.oblzdrav.mk.ua Ел.пошта: oblzdrav2009@mail.ru
Управління охорони здоров'я та медицини катастроф Одеської обласної державної адміністрації	665107, м. Одеса, вул. Канатна, 83 тел.: (0482) 722-52-00 Веб-сайт: www.oda.odessa.gov.ua Ел.пошта: uprzdrav@odessa.gov.ua
Управління охорони здоров'я Полтавської обласної державної адміністрації	36011, м. Полтава, вул. Комсомольська, 44 тел.: (0532(2))7-33-66,7-47-35 факс: 7-29-33 Веб-сайт: www.adm-pl.gov.ua Ел.пошта: uzopoltava@yandex.ru

Назва органу	Контактна інформація
Управління охорони здоров'я Рівненської обласної державної адміністрації	33028, м. Рівне, вул. 16 липня, 38 тел.: (0362) 22-50-34,22-20-89 Веб-сайт: www.rouoz.gov.ua Ел.пошта: operator@med.rivne.com
Управління охорони здоров'я Сумської обласної державної адміністрації	40022, м. Суми, вул. Дзержинського, 57 тел.: (0542) 21-12-10, 25-04-02 Ел.пошта: sumyuoz@sm.ukrtel.net
Управління охорони здоров'я Тернопільської обласної державної адміністрації	46021, м. Тернопіль, вул. Грушевського, 8 тел.: (0352) 52-10-71 Веб-сайт: www.guoz.te.ua Ел.пошта: admin@oblzdrav.gov.te.ua
Головне управління охорони здоров'я Харківської обласної державної адміністрації	61022, м. Харків, площа Свободи, буд. 5, корп.9 тел.: (0572) 705-10-85 Веб-сайт: www.kharkivoda.gov.ua Ел.пошта: Uprzdrav@kharkivoad.gov.ua
Управління охорони здоров'я Херсонської обласної державної адміністрації	73000, м. Херсон, вул. 295 Стрілецької дивізії, 21 тел.: 42-03-59 факс: 42-03-59 Веб-сайт: www.oda.kherson.ua Ел.пошта: up-health@oda.kherson.ua
Управління охорони здоров'я Хмельницької обласної державної адміністрації	29000, м. Хмельницький, вул. Шевченка, 46 тел.: (0382(2)) 76-51-65 факс: (0382(2)) 76-51-65 Веб-сайт: kmuoz.ho.ua Ел.пошта: km-uoz-tehvid@ic.ua

Назва органу	Контактна інформація
Головне управління охорони здоров'я Чернівецької обласної державної адміністрації	58010, м. Чернівці, вул. Грушевського, 1 тел.: (0372) 55-28-63 Веб-сайт: www.guoz.cv.ua Ел.пошта: office@guoz.cv.ua
Головне управління охорони здоров'я та медицини катастроф Черкаської обласної державної адміністрації	18001, м. Черкаси, бульвар Т.Г.Шевченка, 185 тел.: (0472) 37-93-39 факс: (0472) 45-34-58 Веб-сайт: http://www.zdrav.ck.ua Ел.пошта: guoz@zdrav.ck.ua
Управління охорони здоров'я Чернігівської обласної державної адміністрації	14005 м. Чернігів, вул. Щорса, 1Б тел.: (0462(2)) 4-01-82, 4-11-17 Веб-сайт: www.uoz.cg.ukrtel.net/ Ел.пошта: oblzdrav@yandex.ru
Головне управління охорони здоров'я та медичного забезпечення Київської міської державної адміністрації	01034, м. Київ, вул. Прорізна, 19 тел.: (044) 284-08-75 факс: (044)278-01-03 Веб-сайт: www.health.kiev.ua Ел.пошта: admin@health.kiev.ua
Управління охорони здоров'я Севастопольської міської державної адміністрації	99011, м. Севастополь, вул. Гоголя, 4-А тел.: (0692) 54-23-67 факс: (0692) 54-02-73 Веб-сайт: www.sev.gov.ua/ Ел.пошта: iaoms@stel.sebastopol.ua

